

måde med den maksimale – så meget det nu er muligt – tryghed for, at der er kvalitet i lovforslaget, er jeg nødsaget til at bede om, at vi afbryder forhandlingen af forslaget. Jeg vil gerne i samme forbindelse give tilsagn om, at hvis det er sådan, at det kræver dispensation fra Folketingets normale regler at få sagen færdigbehandlet inden jul, vil Socialdemokratiet medvirke til at give en sådan dispensation.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu stillet forslag om, at tredjebehandlingen af lovforslaget standses, og at forslaget henvises til fornyet behandling i udvalget.

Der vil være en særskilt forhandling om det stillede forslag om fornyet udvalgsbehandling, og denne forhandling foregår efter reglerne for korte bemærkninger. Hvis der ikke er bemærkninger, vil behandlingen af forslaget blive afbrudt. (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavs-aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Libanesiske Republik på den anden side.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 5/11 2003. Første behandling 13/11 2003. Betænkning 28/11 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 102 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV og KD) mod 2 (EL).

Første næstformand (Svend Auken):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af Euro-Middelhavs-aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Demokratiske Folkerepublik Algeriet på den anden side.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 5/11 2003. Første behandling 13/11 2003. Betænkning 28/11 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 103 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV og KD) mod 2 (EL).

Første næstformand (Svend Auken):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 48: Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 10/12 2003).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 62: Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 5/11 2003. Første behandling 12/11 2003. Betænkning 11/12 2003).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Ole Stavad (S):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger på Socialdemokratiets vegne til disse to lovforslag her ved andenbehandlingen. Efter vores opfattelse bør vi tage den samlede debat om Nordsøaftalen på fredag, hvor vi også har B 7 til anden behandling og endelig vedtagelse, for da de tre forslag udgør en helhed, er man nødt til at have hovedingredienserne, som netop er i B 7, med i den samlede debat, da det vil være det rigtigste ifølge Folketingets forretningsorden. Derfor skal jeg nøjes med at sige, at Socialdemokratiet støtter begge de to forslag, der er til behandling her.

L 48 indeholder en forlængelse af koncessionen for den nuværende bevillingshaver, og som det er fremgået af tidligere debatter, er Socialdemokratiet tilhænger af en aftalemæssig forlængelse. Vi tror på, at vi gennem den metode får det bedste udgangspunkt for at få flest muligt af de ressourcer, der tilhører den danske befolkning i den danske undergrund, op til fælles gavn. Og derfor vil vi i naturlig forlængelse af den holdning også stemme for L 48.

Kl. 14.45

Når vi tilsvarende ser på L 62, som er skattedelen i den her pakke af lovforslag og beslutningsforslag, stemmer Socialdemokratiet også der for. Det gør vi, fordi vi ikke er i tvivl om, at det skatteforslag, som ligger her, er bedre end det, der erstatter, at der efter vores opfattelse ikke sagligt bør kunne sættes spørgsmålstegn ved, at en vedtagelse af L 62 vil betyde, at Danmark får en større andel af det, der findes i den danske undergrund.

Da det har været vores ærinde helt fra starten af, ligger det i naturlig forlængelse af den holdning, at vi også stemmer for L 62. Det betyder ikke, at vi ikke har nogle kritiske bemærkninger. Der er ting, vi synes måske er for gunstige i forhold til den fordeling af ressourcerne, som ligger i aftalen, men det vender vi alt sammen tilbage til på fredag.

Den sidste bemærkning, jeg skal gøre til L 62, er, at vi undrer os såre over de besvarelser, vi har fået fra skatteministeren og fra økonomi- og erhvervsministeren, som siger, at bestemmelserne om 250 pct. fradrag i sig selv er problematiske, fordi fradraget er alt for højt, og derudover giver anledning til skattetænkning. Det fremgår direkte af besvarelserne underskrevet af ministrene, at de pågældende regler vil kunne bruges til skattetænkning. Økonomi- og erhvervsministeren har endda udtalt sig så firkantet to gange her i Folketingssalen, har jeg registreret, at hvis man overhovedet betalte den skat, så skulle man nærmest have sine skolepenge tilbage.

Derfor må vi altså undre os over, at regeringen lader disse bestemmelser stå for alle andre koncessionshavere. I den debat, vi havde for et øjeblik siden om L 27, hvor vi jo kan citere statsministeren – vi kan finde det rigtige skriftsted i Folketingstidende – at ethvert skattehul skal lukkes, og det skal lukkes med det samme, har regeringen altså selv sagt, at der er et skattehul, som er udsat for skattetænkning, men alligevel siger regeringen, at den intet vil foretage sig. Det er end ikke lykkedes at få et svar under et åbent samråd i Folketingets Energiudvalg fra hverken skatteministeren eller økonomi- og erhvervsministeren, som begge var i samråd, om en lukning af det hul ville være i strid med regeringens skattestop, som regeringen definerer det. Det synes jeg viser, hvad det er for et problem, regeringen også har på det her punkt.

Men konklusion: Socialdemokratiet vil stemme for såvel L 48 som L 62. De ændringsforslag, der er stillet, er, så vidt vi kan læse, for at sikre,

at forslaget kommer frem til tredjebehandlingen i den bedst mulige form. Derfor vil vi også kunne støtte disse ændringsforslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

SF vil ved tredjebehandlingen stemme imod både L 48 og L 62, og jeg skal lige gøre nogle korte bemærkninger specielt omkring L 62 her ved andenbehandlingen.

Grunden til, at SF afviser L 62, som selvfølgelig også indeholder fornuftige elementer, det skal selvfølgelig siges, er, som hr. Ole Stavad gjorde opmærksom på for et øjeblik siden, at det er en del af et samlet større kompleks, som også aftalen, herunder kompensationsbestemmelsen, er en del af. L 62 lægger, uanset at der måtte være forbedringer, dermed beskatningen af nordsøaktiviteterne fast for en næsten 40-årig periode på et niveau, som klart er til fordel for DUC, og som simpelt hen giver staten, giver samfundet, giver den danske befolkning for lidt.

Kl. 14.50

Samtidig er det ikke lykkedes under udvalgsarbejdet at give et betryggende svar på, om kombinationen af, at man nedsætter kulbrinteskattesatsen og så det gamle store kulbrintefradrag på 250 pct., vil give nogle muligheder for at lave spekulationer. Endelig er det, som også hr. Ole Stavad gjorde opmærksom på, blevet ganske klart under udvalgsarbejdet, at der er indtil flere skattehuller tilbage i den her lovgivning.

Så uanset at der også kan være positive elementer i det her, er den samlede afvejning for SF's vedkommende, når det drejer sig om skattedelen, også faldet ud til fordel for at stemme imod lovgivningen.

Dertil kommer så de ting, som vi også vender tilbage til under debatten på fredag ved behandlingen af B 7, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt at forære Mærsk Olie og Gas en så stor del af Danmarks undergrund og binde fremtidige Folketing, fremtidige generationer de næste 40 år frem i tiden til den her aftale, som klart er til ugunst for den danske befolkning og til fordel for Mærsk Olie og Gas.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Kun lige for at undgå en misforståelse eller en risiko for en misforståelse.

Hr. Morten Homann sagde, at vi med vedtagelse af L 62 fastlagde beskatningen 40 år frem i tiden. Hvis det havde været indholdet af L 62, så havde Socialdemokratiet stemt imod.

Der er intet i det forslag, der lægger noget fast, længere end til Folketinget måtte beslutte sig for at ændre. Men det risikerer at blive fast, hvis man vedtager B 7 på fredag. Det er B 7.

Derfor vil Socialdemokratiet også stemme imod B 7, som indeholder de bindinger, der lægges på Folketinget, på befolkningen ved alle kommende valg frem til 2042, fordi man ikke kan ændre, end ikke lukke huller uden at blive stillet over for et modkrav.

Men det er ikke indeholdt i L 62. Det synes jeg er meget vigtigt, så der ikke opstår misforståelser om Socialdemokratiets tilkendegivelse.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg kan berolige hr. Ole Stavad med, at jeg ikke tror, der er risiko for, at der opstår tvivl om Socialdemokratiets tilkendegivelser. I så fald er det ikke undertegnedes fortjeneste.

Det er fuldstændig korrekt, at den binding, der ligger, formelt set ligger i B 7, som bliver behandlet på fredag. Min bemærkning var blot, at L 62 indgår i det samlede kompleks. Og uanset at den beskatning, som ligger i L 62, som på nogle måder er en forbedring, på nogle måder indeholder problematiske elementer i sig selv ville kunne ændres af kommende Folketing, vil den utilstrækkelige beskatning set i sammenhæng med B 7 blive låst fast i det næste par år. Det er den baggrund, der er, for at SF er nået frem til den konklusion, at vi vil stemme imod L 62.

Men jeg har fuld forståelse for, at hr. Ole Stavad har en anden vurdering og derfor alene vil stemme imod B 7, som selvfølgelig indeholder bindingen og kompensationsklausulen de næste 40 år frem i tiden.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har tilsvarende respekt for, at SF og andre partier har valgt en anden vurdering, så man siger: Vi vil betragte de tre forslag som en pakke og stemme samlet om de tre forslag.

Socialdemokratiet har bare valgt at sige, at vi ikke vil stemme imod et skatteforslag, som rent faktisk trækker i den retning, som Socialdemokratiet har ønsket, og som bidrager med yderligere økonomi til det danske samfund fra den

danske undergrund. Derfor stemmer vi for det forslag.

Men man kan begrunde noget andet også. Det har SF valgt. Socialdemokratiet har valgt at sige, at vi ikke vil gå imod et yderligere bidrag fra den danske undergrund til det danske samfund, som vi har arbejdet ihærdigt for.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil allerførst gerne takke hr. Ole Stavad for den meget klare tilkendegivelse i forbindelse med det forslag til skattelovændring, som ligger her, og som måske bliver vedtaget på fredag. Det gælder jo, indtil et nyt Folketing måtte vedtage et andet skattelovforslag. Det synes jeg er en meget vigtig tilkendegivelse fra Socialdemokratiets side.

Kl. 14.55

Det Radikale Venstre har jo også tilkendegivet, at der efterfølgende kan blive tale om at ændre skattelovgivningen. Det synes jeg er vigtige tilkendegivelser, både fra Det Radikale Venstre og fra Socialdemokratiet med henblik på at holde fremtiden åben.

Det, vi har oplevet efter førstebehandlingen, har jo været, at det er blevet krystallklart, tror jeg, for alle, der har fulgt den her debat, at de to lovforslag, der nu ligger til behandling, indeholder et meget kraftigt gaveelement. Der er en bestemt skatteyder her i Danmark, som nu kan se frem til at få en kolossal julegave, nemlig ejeren af Dansk Undergrunds Consortium. Endda en julegave, som er langtidssikret næsten 40 år frem i tiden. Man har i hvert fald gjort sig alle tænkelige anstrengelser for at prøve at forhindre, at der i fremtiden kan komme en mere rimelig aftale.

Men det, jeg så også synes kan understreges, er, at det under den udvalgsbehandling og den høring, som vi jo fik – ganske vist ikke den høring, som vi havde foreslået fra mindretallets side i Folketinget, men en høring, som flertallet vedtog dagsordenen for – på trods af alle flertallets bestræbelser på at forhindre, at der kom væsentlige ting til diskussion alligevel jo ikke kunne holdes tilbage, at det generelle indtryk var, at de eksperter, der udtalte sig, fastslog, at den aftale, ministeren har indgået med A.P. Møller, er uforståelig.

Det er en aftale, som er bygget på en fremgangsmåde, som normalt anvendes i de mest politisk ustabile stater her i verden, hvor rege-

ringer somme tider føler sig tvunget til at indgå aftaler med multinationale selskaber på meget, meget ufordelagtige vilkår.

Regeringen her i Danmark har jo så følt, at den stod i en sådan ydmygende situation som f.eks. regeringerne i Kasakhstan og Georgien, og har derfor valgt at give A.P. Møller – Mærsk-selskabet en kæmpestor julegave.

Vi andre havde ikke den bedømmelse, at den danske regering stod i en sådan håbløs forhandlingsposition. Vi havde faktisk lagt op til – oprindelig sammen med et flertal her i Folketinget, som eksisterede i foråret – at regeringen skulle gå til forhandlinger på det grundlag, at der var et flertal, der ville have en ordentlig aftale. Det ville regeringen så ikke.

I den forbindelse har jeg jo med interesse fulgt den debat, der så efterfølgende har været om det håndtag, som Det Radikale Venstre mener, der er i denne aftale. Jeg så, at fru Marianne Jelved i Politiken i et interview ganske vist havde ikke så helt nemt ved at forklare teknikken i dette håndtag. Men jeg lagde mærke til, at hun fastholdt, at der var et sådant håndtag. Og hun fastholdt, at hvis det nu skulle vise sig, at aftalen ikke blev så god, som Det Radikale Venstre havde håbet, så var Det Radikale Venstre indstillet på at bruge håndtaget.

Jeg synes, det er positivt – det vil jeg gerne sige – at Det Radikale Venstre efterfølgende er indstillet på at lave den her aftale om, men det vanskelige for Det Radikale Venstre vil efter min opfattelse være at overbevise nogen om, hvor det håndtag er. Fru Marianne Jelved blev bedt om at beskrive det, men det synes jeg ikke rigtig hun var i stand til.

Så har jeg også et spørgsmål til Venstres ordfører i den her sammenhæng. For det er jo fremgået af sammenhængen, at regeringens forhandlinger har været ført af en uhyre snæver kreds. Det har officielt været begrundet med hensyn til børshemmeligheden, som man har sat over hensynet til Folketinget. Men noget tyder på, at man også har sat det over hensynet til partiet Venstre.

Jeg vil bare i al stilfærdighed spørge Venstres ordfører, om Venstre var involveret i de afsluttende forhandlinger om indgåelsen af aftalen.

Kl. 15.00

Så vil jeg godt stille et par spørgsmål til ministeren, for efter min opfattelse har ministeren i den sidste fase her, hvor han skulle forsøge at bringe sammenhænge ind i sine forklaringer, været ude i en række manipulationer med tallene, en række manipulationer, som jeg synes vi

skal have mulighed for at få afklaret, inden der kan blive tale om, at denne sag skal afsluttes.

Ministeren har beregnet den såkaldte interne forrentning, en beregning, som efter min opfattelse er ren manipulation. Ministeren har også beregnet A.P. Møllers forventede fortjeneste, som ministeren fremstiller som nærmest faldende.

Jeg synes, at disse beregninger – vi har bedt om at få yderligere besvarelser, og de spørgsmål har vi fremsendt til ministeren i dag – bør vi have en grundig redegørelse for i udvalget inden tredjebehandlingen, for det, ministeren gjorde, var, at i stedet for at tage afsæt i de 30 mia. kr. i værdi eller aktiver, som A.P. Møller-selskaberne ifølge ministerens egen forklaring har tænkt sig at bogføre i værdi, har han antaget, at de tre selskabers værdier i dag udgør 60 mia. kr., og det er klart, at når man sammenligner det forventede overskud med en værdi på 30 mia. kr., så giver det et ganske andet tal, end hvis man sammenligner med en værdi på 60 mia. kr. Faktisk betyder det, at ministeren fik reduceret afkastet af olieaftalen til kun 9-10 pct. og ikke 28 pct., som regnestykket ville have vist, hvis man havde taget udgangspunkt i de værdier, der rent faktisk var bogført.

Sådan forsøger ministeren gennem sine beregninger at sminke den her aftale for at få det til at se ud, som om det nærmest er en foræring fra A.P. Møller til det danske samfund og ikke omvendt. Det synes jeg ikke er tilfredsstillende.

Ministeren havde også lavet en beregning vedrørende selve forrentningen og risikopræmien. Med hensyn til risikopræmien har oliebranchen i øjeblikket normalt en risikopræmie på ca. 3 pct. Nu kommer den så op på 7 pct. – altså en meget kraftig forøgelse.

Jeg vil godt spørge ministeren, om den eneste risiko, som A.P. Møller løber, i virkeligheden ikke er, at der er mere olie. Hvad er det egentlig for en risiko? Hvis man sammenligner den investering, A.P. Møller har foretaget, så har selskabet allerede i forvejen fået pengene hjem gennem enorme fradrag. Ministeren har selv i forbindelse med skatteforslaget understreget disse enorme fradrag, som skulle væk. Så pengene er allerede betalt tilbage til A.P. Møller, til Dansk Undergrunds Consortium.

Derefter siger man nu, at man skal acceptere en risikopræmie – altså ud over det, der svarer til forrentningen af en almindelig statsobligation, skal man acceptere en risikopræmie på hele 7 pct. Og det siger ministeren så oven i købet er

et fald, for ministeren har også her lavet en manipuleret beregning, som har fået bragt denne forrentning i perioden fra 1982 til 2003 op på 8 pct., sådan at han kunne sige, at nu er der et fald til 7 pct.

Hvis han derimod havde lavet den rigtige beregning fra 1962 og frem til 2003, så havde det givet et andet billede, for så havde risikopræmien kun været 5 pct., og så ville det reelle billede, nemlig at man nu forhøjer den fra 5 pct. til 7 pct., være kommet frem.

Dér er det, man må sige: Nu, hvor der ikke længere er en risiko – for hvem tør gå herop og påstå, at DUC har en risiko ude i Nordsøen, bortset fra den risiko, at de kan finde endnu mere olie – i den situation accepterer Folketinget, at man sætter risikoprocenten op fra reelt 5 til 7; altså en præmiering for en såkaldt risiko, som ikke eksisterer, og så sættes risikoprocenten tilmed op.

Kl. 15.05

Jeg kan godt forstå, der er radikale medlemmer, der kigger med undren på det, jeg siger her, for de er jo af ministeren blevet bibragt det indtryk, at det var en fantastisk god aftale. Den er i hvert fald fantastisk god for Dansk Undergrunds Consortium, som på den måde får adskillige procent ekstra forrentning – oven i en pæn, almindelig forrentning – som skulle være begrundet i en risiko, der ikke eksisterer. Det synes jeg altså er noget der burde belyses meget alvorligt i udvalget, og især bør det også belyses, hvorfor ministeren har grebet til sådanne manipulationer i et forsøg på at få tingene til at hænge sammen.

En tredje manipulation skal jeg blot nævne, nemlig at ministeren jo har hævdet, at staten fik en ekstra indtægt på godt 30 mia. kr. To tredjedele af denne ekstraintægt skyldes alene en påstand om, at det forhold, at man forærer A.P. Møller eneretsbevillingen fra 2012, skulle give en højere olieproduktion.

Den påstand har vi forsøgt at få dokumentation for. Det har naturligvis ikke kunnet lade sig gøre, for ministeren siger samtidig, at de nuværende fradragsregler gør, at selskaberne vil investere sig ud af skatten for at undgå at betale skat. Hvis det er rigtigt, så er det den nuværende aftale, der giver mere produktion, og ikke ministerens.

Det er igen et eksempel på, at ministeren i hele sagsbehandlingen i denne her sag kaster sig ud i den ene manipulation efter den anden for at få det til at fremstå som en pæn og god aftale.

Men det kan altså ikke lykkes, hr. minister, for nu har vi altså siddet i udvalget og gennemgået disse her ting meget omhyggeligt tal for tal, og gang på gang falder tallene altså fra hinanden, når vi får dem gennemlyst og gennemregnet.

Hvis man så tager de 21 mia. kr. væk, som alene skyldes en påstand om, at det skulle give mere olie at overlade det hele til A.P. Møller i 2012, så er der 10 mia. kr. tilbage. Vi er næsten nede i den størrelsesordenen, hvor selve den regneusikkerhed, der er tilbage, skulle være fordele ved den her aftale.

Derfor har det også overrasket mig meget, at Kristendemokraterne og Det Radikale Venstre tilsyneladende vil indskibe sig i den, men det har de jo mulighed for – Det Radikale Venstre dog heldigvis med den klausul, at de efterfølgende vil lave den om. Det kan man jo godt undre sig over logikken i, men i hvert fald glæde sig over, at de vil lave den om efterfølgende.

Vi synes fra Enhedslistens side, at der er meget i den her aftale, som trænger til en grundigere belysning, inden man med rimelighed kan vedtage den.

Vi har jo foreslået, og det vil jeg opfordre til at alle Folketingets medlemmer overvejer meget nøje, at hvis man på fredag vil vedtage en binding af Folketinget i så mange år frem i tiden, en binding, som følger af beslutningsforslag nr. B 7 med den klausul, som er deri, og man samtidig med det forslag til undergrundslov, som her er til behandling, vil bortforære værdierne til A.P. Møller-selskaberne fra 2012 og helt frem til 2042 og dermed afskære kommende Folketing fra at gribe ind, så burde man lade befolkningen tage stilling, inden man vedtager det her endeligt, og det er der mulighed for, for så vidt angår undergrundsloven, for hvis et mindretal i Folketinget, 60 medlemmer, underskriver et ønske herom ved tredjebehandlingen eller senest 3 dage derefter, så vidt jeg husker reglerne, så vil det være muligt at få en folkeafstemning om forslaget om bare at forære A.P. Møller eneretsbevillingen. Det synes jeg ærlig talt befolkningen godt kunne have krav på. Eftersom det er befolkningens værdier, man forærer væk, så kunne man da i det mindste spørge befolkningen. Det vil da være rimeligt nok, fordi man jo afskærer befolkningen fra gennem deres stemmeafgivning ved folketingsvalgene efterfølgende at kunne ændre tingene.

Kl. 15.10

Hvis sagen ikke bliver ordentligt belyst frem til tredjebehandlingen, og hvis ministeren bliver

ved med at manipulere med tallene, så synes jeg ydermere, at jeg gerne vil opfordre Folketingets medlemmer til, ifald udvalgsarbejdet ikke får afklaret de her ting, da at benytte den bestemmelse, der er i Folketingets forretningsorden om, at man kan kræve en sag udsat fra anden behandling til tredje behandling i 12 søgnedage. Det indebærer ganske vist den risiko, at Folketinget så kan komme til at skulle arbejde mellem jul og nytår, men det er vel noget, vi kan klare, hvis det er nødvendigt, så det synes jeg i hvert fald ikke skal være et selvstændigt argument imod det forslag.

Det vil jeg bede om til overvejelse, og derfor vil jeg anmode om, at det her forslag sendes tilbage til udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi behandler to lovforslag; det er derfor, der er udvidet taletid; faktisk har hver ordfører 20 minutters taletid, og det overskred hr. Keld Albrechtsen ikke.

Hr. Kim Andersen som ordfører.

Kim Andersen (V):

Når vi behandler de to lovforslag her, er det nytigt, tror jeg, at have historikken med.

Der var et markant folketingsflertal, der den 20. februar i år pålagde regeringen at sørge for, at det danske samfund på en samfundsøkonomisk afbalanceret måde fik en større andel af værdierne i Nordsøen, og at man samtidig kunne drøfte mulighederne af at forlænge koncessionsperioden, som udløber i 2012.

Det er det, økonomi- og erhvervsministeren har gjort, og som har resulteret i den aftale, som ministeren lagde frem for Folketinget den 29. september, og som er udmøntet i beslutningsforslag nr. B 7, i undergrundslovforslaget, L 48, og i kulbrinteskattelovforslaget, L 62. De skal naturligvis ses som et samlet hele.

Jeg havde forstået det sådan, at der var nogle i salen, der ville have den generelle debat om dette store sagskompleks på fredag, hvorefter man så beder om ordet og åbner op for alt, hvad man har på hjerte, og alt, hvad der måtte være af negativ kritik, og så forventer, at debatten i øvrigt ligger stille til fredag. Jeg havde gerne accepteret den afgrænsning af debatformen, men på den anden side set: Når man ikke selv vil holde den og alligevel øser af karsken bælg af, hvad man måtte have imod den her aftale, så skal det

ikke stå uimod sagt hen, så vil vi gerne give dem et svar med på vejen.

I Venstre synes vi, der er tale om en overordentlig god, fornuftig og velafbalanceret aftale, god for det danske samfund og rimelig for A.P. Møller – Mærsk, en aftale, som sikrer, at man ved, under hvilke vilkår man har at drive sin virksomhed, og kan optimere sine investeringer i efterforskning og teknologiudvikling, samtidig med at man får en gennemgribende reform af hele beskatningssystemet, som sikrer det danske samfund et ikke blot større, men også ligeligere fordelt provenu hen over årene.

Der er fra alle parter udvist stor seriøsitet og rettidig omhu i forbindelse med disse forhandlinger og den endelige aftales indgåelse. Det er vi i Venstre overordentlig godt tilfredse med.

Vi er også meget tilfredse med, at aftalen i sin substans lever op til det, som Folketingets flertal bad om. Det gør den jo til fulde. Vi får over årene et government take til det danske samfund ... Hr. formand, jeg tror, der er en ordfører, der gerne vil skrives op på talerlisten på et tidspunkt. Vi får et government take til det danske samfund i størrelsesordenen 61 pct., 10 pct. mere, end hvad den Socialdemokratiske formand her i forsommeren bad om. Den socialdemokratiske formand, hr. Mogens Lykkesøft, har i adskillige interviews tilkendegivet, at for ham og Socialdemokratiet var en rimelig aftale en aftale, der balancerede omkring 50, måske godt 50 pct. til samfundet. Nu får vi altså 61 pct. set over aftaleperioden. Vi får en merværdi til samfundet fra den 1. januar 2004 og frem til 2012, hvor aftalen udløber – vel at mærke i de år, hvor den store produktion fra Nordsøen finder sted.

Kl. 15.15

Det er set med vores øjne meget tilfredsstillende og helt i overensstemmelse med de intentioner, som folketingsflertallet den 20. februar pålagde regeringen.

Aftalen er jo en aftale mellem den danske stat repræsenteret ved regeringen og en privat aftalepartner. Det er altså regeringens ansvar at føre disse forhandlinger, det er regeringens ansvar og pligt at indgå aftalen, og den kan så få et flertal med sig eller mod sig – sådan er det.

Regeringen og økonomi- og erhvervsministeren har fra et tidligt tidspunkt valgt at give denne sag størst mulig åbenhed, og jeg må sige, at når nogle i dag taler om, at man ikke har fået altting belyst, og at der ikke har været en saglig og rimelig behandling, så synes jeg, det er overordentlig hul tale. Denne sag har været placeret

højt på Folketingets dagsorden siden folketings-samlingens start; der har været megen offentlig debat om sagen; ministeren har besvaret i alt mere end 230 spørgsmål; forslagene har været behandlet i seks udvalgsmøder; der har været samråd, og der har også været en høring, som vi fra regeringspartierne side imødekom oppositionen med på alle de områder, det overhovedet var muligt, så lang tid vi ikke skulle krænke en privat aftalepartners rettigheder.

Så kommer man nu og siger, at man ikke har fået tingene belyst, og Enhedslistens hr. Keld Albrechtsen rumler med nogle fantasier omkring en folkeafstemning og indsamling af 60 underskrifter. Det er jo retorik, der vil noget, og det er også en gratis omgang, for når man ser på betænkningerne, og hvad der er tilkendegivet her fra de politiske partier om, hvordan man vil stemme, er det jo hinsides al fornuft og alt, hvad der er hold i. Der kan naturligvis ikke være baggrund for en folkeafstemning om det her.

Det er en sag, der er grundigt belyst, og som har fået en seriøs behandling i Folketinget, i udvalget, og som i den grad er blevet besvaret til fuldkommenhed fra ministrenes side. Ministeren har oven i købet efterfølgende lavet et resumé af de økonomiske konsekvenser af aftalen, og jeg er bekendt med, at ministeren er på trapperne med også at komme med en redegørelse omkring kapitel 6 i selve aftalen, det kapitel, der omhandler selve kompensationsbestemmelsen.

Vi må sige, at vi i Venstre synes, vi har en aftale, der lever op til folketingsflertallets udtrykte ønske. Vi har en aftale, der giver samfundet et større provenu på et samfundøkonomisk afbalanceret grundlag, og vi har med nogle lovforslag at gøre, som er blevet overordentlig demokratisk behandlet, og hvor tingene er foregået i åbenhed og alle de meget vanskelige og kompetente spørgsmål, der er stillet, er blevet seriøst og grundigt besvaret.

Tilbage står for os i Venstre blot at sige, at vi naturligvis støtter L 48 og L 62 og de af ministre stillede ændringsforslag, og jeg skal gerne afsløre, at når vi på fredag også skal behandle B 7, selve aftalen, så vil vi støtte det forslag. Vi synes, der er tale om sammenhæng og helhed, og det er ganske fornuftigt både for det danske samfund og for A.P. Møller – Mærsk, det, der her er aftalt. Sådan skal det også være, når det er en god aftale, som oven i købet er indgået ad frivillighedens vej.

Det, der står tilbage at konstatere for os, er, at indvendingerne fra Enhedslistens side, fra SF's

side, fra Socialdemokratiets side bedst kan karakteriseres med den gamle historie om ræven og de sure rønnebær. V, K og regeringen har leveret varen. Socialdemokratiet har tilkendegivet, at det i høj grad lever op til den arkitektur, man havde forestillet sig, og endda overkompenserer i forhold til den deal, man ville have mellem rettighedshaverne og samfundet, men man har alligevel fundet et hår i suppen, man ikke er tilfreds med. Det er den gamle historie om ræven og de sure rønnebær.

Men det skal ikke reducere vores glæde og tilfredshed med aftalen og med den behandling, som den har fået her i Folketinget. Det er og har været overordentlig tilfredsstillende.

Kl. 15.20

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil stadig væk bestræbe mig på at undgå en lang polemik. I den udstrækning, hr. Kim Andersen har brug for det, vil jeg foreslå, at vi henlægger den til på fredag.

Men jeg vil godt gøre en enkelt bemærkning i forhold til hr. Kim Andersens endnu en gang forsøg på at tillægge Socialdemokratiet synspunkter, Socialdemokratiet ikke har og aldrig har haft. Hr. Kim Andersen kan ikke finde et eneste sted, hvor Socialdemokratiet er kommet med et beløb, der er på niveau med eller mindre end det, som kommer ud af den her aftale efter regeringens egne beregninger, tværtimod er det væsentlig større beløb. Derfor synes jeg, at hr. Kim Andersen skulle holde sig for god til at blive ved med at trække den der gamle slidte krikke, som efterhånden ikke kan gå længere, ud af stalden.

Jeg vil så godt stille et enkelt spørgsmål til hr. Kim Andersen, men hvis det er sådan, at hr. Kim Andersen ikke kan besvare det og ministeren hellere vil, så er det i orden for mig.

Hr. Kim Andersen nævnte kompensationsaftalen og den fortolkning, som vi blev lovet. Den fortolkning var vi jo lovet inden andenbehandlingen, og jeg undrer mig over, hvorfor den ikke er kommet, og hvorfor ministeren ikke har levet op til det løfte, han har givet Folketinget, for det er jo faktisk et ganske vigtigt dokument i forhold til hele den debat, vi har her, til forståelse af den del af aftalen, hvor selv de eksperter, vi havde indkaldt, strakte armene i vejret og sagde: Vi har meget, meget svært ved at forstå det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det overrasker mig, at hr. Kim Andersen kan fremføre den påstand, at den her sag skulle være så overordentlig grundigt behandlet, at der ikke var behov for yderligere for at kunne tage stilling.

Nu nævner hr. Stavad, at der faktisk er et helt samlet notat, der mangler her ved andenbehandlingen. Det er også bl.a. af den årsag, jeg synes, det er fornuftigt at få en ny udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Hr. Kim Andersen må vel dog trods alt give mig ret i, at det ikke er heldigt, at vi når frem til anden behandling, uden at de afgørende besvarelser ligger på bordet.

Jeg nævnedede også de tilfælde, hvor der fra ministerens side efter min opfattelse blev manipuleret med en række tal for at forsøge på at sminke aftalen. Så jeg synes, der er god grund til at fortsætte et ihærdigt arbejde i udvalget, og det håber jeg hr. Kim Andersen er med på.

Så vil jeg bare spørge en gang til: Var Venstre involveret i de afsluttende forhandlinger? Var Venstre repræsenteret på nogen måde i de afsluttende forhandlinger?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er stadig af den opfattelse, at vi ikke skal tage debatten i dag. Hr. Stavad gjorde på sin vanlige korte og uprovokerende facon netop det synspunkt gældende, at vi ikke tager debatten i dag; han meddelte bare, hvad vores stilling var til lovforslagene. Hr. Keld Albrechtsen har holdt et stort indlæg om sit partis synspunkt, men vi har altså ikke ønsket at holde vores; vi synes, det er rigtigt, at det sker i forbindelse med hovedsagen, som er B 7.

I den forbindelse vil jeg gerne understrege det, hr. Stavad sagde: Ministeren har lovet udvalget, at der vil blive givet en udførlig redegørelse svarende til den, vi netop har fået som svar på vismændenes kritik, om de samfundsøkonomiske virkninger, om afsnit 6 i aftalen, nemlig den såkaldte kompensationsaftale. Og det er jo umuligt at gennemføre en behandling om det, der er blevet hovedspørgsmålet, før vi har fået denne redegørelse.

Derfor er det altså stadig væk mit håb, at vi her i Folketinget først får debatten, når vi har fået det fuldstændige beslutningsgrundlag, herunder den af ministeren lovede store redegørelse om kompensationsbestemmelserne.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Hr. Stavad var i god gammel polemisk stil fremme med nogle bemærkninger om, at hvis Kim Andersen havde brug for, at vi ventede til fredag med debatten, så gjorde man gerne det. Det er jo en udmærket lille, illustrativ vinkling på, hvordan hr. Stavad formår ikke mindst i den her sag at manipulere og gøre sort til hvidt og hvidt til sort og få tingene sat fuldstændig på hovedet.

Jeg bliver altså nødt til at minde hr. Stavad om, at det faktisk var Socialdemokratiet, der lagde op til, at vi i dag skulle have haft en debat om L 48 og L 62 og ikke hele aftalen. Det er ikke noget, som hverken V eller K ... (*Tilråb*). Nå? Nå, siger jeg bare. Det var ikke noget, som V og K havde bedt om. Vi tager gerne den store debat i dag, og vi tager den også gerne på fredag om B 7. Så det er der ikke hold i, hr. Stavad, ligesom der heller ikke er hold i, at vi ikke er kommet med den redegørelse, som er lovet. Det er rigtigt, at ministeren har lovet en redegørelse omkring kompensationsbestemmelsen, og den skal naturligvis foreligge ved andenbehandlingen af B 7. Det er jo i B 7, kompensationsbestemmelsen forekommer, hr. Stavad. Og den redegørelse kommer til at foreligge, hr. Stavad. Den kommer, efter det jeg fået oplyst, til at foreligge i morgen, således at der bliver rigelig god tid til at læse også den inden anden og sidste behandling af B 7 på fredag. Så heller ikke i den sag er der noget at mistænkeliggøre endsige at komme efter.

Til hr. Keld Albrechtsen blot denne slutbemærkning: Hr. Albrechtsen mener, der er manipuleret med tallene. Jamen det er jo en klassisk bemærkning fra hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen er altid så dybt bekymret og foruroliget og har aldrig hørt eller set mage, og nu er der så også manipuleret med tallene. Jamen det er jo én lang perlerække af talemåder fra hr. Keld Albrechtsen.

Jeg kan sige til hr. Albrechtsen, at der ikke er manipuleret med et eneste tal. Og hvis der skulle være et enkelt tal eller to, hr. Keld Albrechtsen ikke har kunnet forstå eller gennemskue, så har der jo været rig, rig mulighed for at stille supplerende spørgsmål i udvalget, ligesom der har været mulighed for at få eventuelle tvivlsspørgs-

mål opklaret i de samråd, der har været med de respektive ministre i denne sag. Der er ingen grund til mytedannelse, sagen er veloplyst og helt klar.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er ked af, at jeg blev misforstået af hr. Kim Andersen. Vi startede faktisk med at sige, at vi syntes, vi skulle tage hoveddebatten på fredag, for det er jo der, vi har de samlede tre forslag. Derefter bredte hr. Kim Andersen sig i sit indlæg ganske bredt. Det, jeg jo sådan set i al stilfærdighed gjorde opmærksom på, var, at det agtede jeg sådan set ikke at tænde på ved at gå ind i en lang polemik, men at jeg godt ville gendrive en enkelt påstand, som jeg mener er forkert, og så stillede jeg et, synes jeg, helt ordentligt spørgsmål til en redegørelse, som ministeren har lovet os, og som ud fra den opfattelse, jeg har fået, var stillet os i udsigt skulle være til stede, inden vi tog debatten her i dag.

Bare for nu ikke at se spøgelse ved højlys dag vil jeg sige, at det sådan set var det ærinde, jeg havde. Og det undrer jeg mig lidt over at hr. Kim Andersen kunne tænde så voldsomt på.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Med en blæsekraft, som må gøre ethvert mekanisk orgel misundeligt, kaster hr. Kim Andersen sig nu over Socialdemokratiet.

Vi ønsker ikke debatten, før vi har alle oplysninger, ligesom vi har lagt vægt på ikke at træffe vores beslutning, før vi havde fået svar på alle vores spørgsmål. Vi synes, vi skal få den redegørelse, som ministeren har bebudet, og som vi nu forstår på hr. Kim Andersen kommer i morgen. Den vil vi behandle sagligt og fornuftigt, og så vil vi tage den store diskussion på fredag.

Det, der er magtpåliggende for Socialdemokratiet, er ikke at udstille hr. Kim Andersen eller for den sags skyld ministeren; det er der så rig lejlighed til andre gange i folketingsarbejdet herinde. Det, vi vil beskæftige os med, er, hvordan det danske samfund er stillet, henholdsvis ved at man gennemfører den aftale, eller at man siger nej til at gennemføre denne aftale. Det er det, der optager os. Alt det der med Venstre osv. må vi vente med til bedre lejligheder. Det er alt, alt for alvorligt for det danske samfund.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at hr. Kim Andersen ikke kom med svar på spørgsmålet om, hvorvidt Venstre var involveret i de afsluttende forhandlinger. Det synes jeg da er et interessant spørgsmål, hvis det viser sig, at det er sådan, at ministeren ikke engang har inddraget det største regeringsparti i de afsluttende forhandlinger. Det er der jo åbenbart noget der kan tyde på.

Nu siger hr. Kim Andersen, at jeg kommer med påstande om manipulationer. Det plejer jeg ikke at gøre, det ved hr. Kim Andersen også godt. Det er en alvorlig påstand. Derfor kom jeg også med nogle meget præcise eksempler, f.eks. at ministeren har lavet en helt usædvanlig periodeopdeling med henblik på at få det til at se ud, som om der med aftalen sker et fald i A.P. Møllers risikopræmie, et fald fra 8 til 7 pct., mens man ved den korrekte periodeopdeling når frem til, at der tværtimod er tale om en stigning fra 5 til 7 pct., altså at A.P. Møller faktisk får en højere risikopræmie fremover, selv om der ingen risiko er længere, og ikke et fald, som ministeren har forsøgt at give offentligheden og Folketinget indtryk af. Det er da en manipulation. Det er et helt konkret eksempel på en manipulation. Det vil jeg godt bede hr. Kim Andersen bekræfte.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg er glad for at kunne konstatere, at hr. Stavad og hr. Auken nu bekræfter, at det, der har været tilkendegivet i forbindelse med en redegørelse omkring kompensationsafsnittet i kapitel 6 i aftalen, er det, der vedrører det, som vi behandler i B 7, altså selve aftalen, og at den anden behandles på fredag, og at denne redegørelse altså skal foreligge inden den behandling. Så der er altså ikke tale om ting, der ikke er overholdt i den forbindelse.

Så vil jeg gerne sige til hr. Auken, at vi er ganske enige i, at det er vigtige ting, vi har med at gøre. Det betyder meget for vores velfærdssamfunds udvikling og vores økonomiske muligheder i de kommende år. Det er også derfor, vi har så ufatteligt svært ved at forstå, at Socialdemokratiet i den grad lever op til historien om ræven og de sure rønnebær i denne sag, når Socialdemokratiets egen formand har sagt, at omkring 50 pct. ville være en fair deal, og vi så kommer med et resultat, der over alle årene viser et government take på omkring 61 pct.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg gerne sige, at Venstre har været involveret i disse drøftelser på mange forskellige leder og kanter hele vejen igennem forløbet fra før, vi vedtog folketingsvedtagelsen den 20. februar, og hen over forår og sommer og efterår. Vi føler, vi har været meget godt informeret og vældig godt involveret i de drøftelser, der har fundet sted, og vi føler, at ministeren også på vores vegne har leveret et resultat, som er overordentlig afbalanceret, som lever op til folketingsvedtagelsens intentioner, og som giver koncessionshaveren sikre og fornuftige vilkår at arbejde under i fremtiden.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Det Radikale Venstre har med stor interesse fulgt den offentlige og politiske debat siden førstebehandlingen af de tre forslag, der er tilknyttet Nordsøaftalen. Både debatten og besvarelsen af de mange spørgsmål har bekræftet os i, at der her er tale om en god aftale med en rigtig arkitektur og et robust skattegrundlag, og vi kan derfor stadig tilslutte os de to lovforslag, som vi har til diskussion i dag.

Kl. 15.35

Mange har spurgt – også i dag – hvordan De Radikale kunne melde så hurtigt ud om denne her arkitektur, men da den nøje svarer til det, vi på forhånd havde meldt ud at vi ønskede, og den ligger ganske tæt på Kulbrintebeskatningsudvalgets anbefalinger, så fandt vi det ikke så svært. Vi har også noteret os, at Socialdemokratiet af de samme grunde har valgt at støtte både L 48 og L 62.

Langt den største del af den politiske debat har derfor koncentreret sig om den såkaldte kompensationsaftale, og her deler vandene sig som bekendt, og her har De Radikale en anden vurdering end de partier, som vi normalt er enige med i energipolitikken.

Vores støtte til den her kompensationsaftale får vi rig lejlighed til at diskutere på fredag, men hr. Keld Albrechtsen er kommet med nogle konkrete spørgsmål i dag, som jeg synes lige fortjener en kort besvarelse. Når vi støtter også kompensationsaftalen, skyldes det helt kort tre ting. For det første opfatter vi skattedelen, forlængelsen af koncessionen og kompensationsaftalen som en del af det samme aftalekompleks. Vi mener sådan lidt populært sagt ikke, at vi kan tage det søde uden også at tage det sure. Den kom-

pensionsaftale er det, som staten har givet for at kunne sikre en forsvarlig udvinding af olien både før og efter 2012 og med et betydeligt merprovenu inden 2012.

For det andet giver kompensationsaftalen en sikkerhed for koncessionshaveren, som vi også tror vil føre til automatisk investering i ny forskning og udvikling af svært tilgængelig olie også til gavn for staten.

For det tredje – og det har været nok så meget diskuteret – mener Det Radikale Venstre, at hvis alle disse forudsætninger skulle bryde, hvis statens andel pludselig ikke bliver som beregnet af regeringen, hvis et stort skattehul skulle vise sig, så har staten flere håndtag til at få parterne tilbage til forhandlingsbordet.

Lad mig bare nævne to af disse håndtag her. Som det også blev påpeget under den offentlige høring, er der principielt intet til hinder for, at staten, hvis dens indtægter f.eks. kun bliver 40 pct. af overskuddet i stedet for 57 pct. frem mod 2012, hæver kulbrintebeskatningen, så den både kan betale kompensationen og få et ekstra provenu.

Denne mulighed kan man ikke diskutere hvorvidt der er – det er der: Men man kan selvfølgelig diskutere, om man vil benytte den. Her har mange skeptikere måske ret i, at det er mest sandsynligt, at man vil benytte sådan en regel frem til 2010 og 2012, hvor kulbrintebeskatningen skal over 100 pct. for at få et merprovenu til staten. Men heller ikke efter 2012 er der principielt noget som helst til hinder for at gøre det, for nettobeskatningen vil jo stadig være langt mindre end 100 pct. som følge af kompensationsaftalen. Det er ét eksempel.

Et andet håndtag er faktisk et, som Socialdemokratiet har præsenteret i deres eget skatteforslag om at indføre et generelt arbejdsgiverbidrag på 10 pct., der opkræves af den lønsum som virksomhedernes kapitalafkast, eller et generelt arbejdsgiverbidrag på 5 pct. opkrævet af virksomhedernes kapitalafkast. Begge disse forslag vil ramme A.P. Møller forholdsvis hårdere end resten af erhvervslivet, men de vil ikke kræve kompensation, da der er tale om generel lovgivning.

Det Radikale Venstre ønsker kun at benytte disse muligheder, hvis forudsætningerne skulle vise sig at bryde, men vi finder det væsentligt at ødelægge billedet af en fuldstændig forsvarsløs stat, der ingen virkemidler har, efter at denne aftale er blevet indgået.

Endelig står så tilbage hele diskussionen af, om forudsætningerne er gode nok, altså om staten får et tilstrækkeligt udbytte. Her er det især tiden efter 2012, der har været diskuteret. Det Radikale Venstre mener, at 67 pct. til staten er en rimelig fordeling, der også vil sikre et incitament hos koncessionshaveren til fortsat at investere i udvindingen.

Men hvis vi foretager et tankeeksperiment og sætter andelen efter 2012 til 80 pct. i stedet for, hvad vil det så betyde for statens indtægter? Ja, ifølge den vurderede middelproduktion fra ministeriet vil det betyde omkring 10,5 mia. kr. ekstra til staten i hele perioden mellem 2013 og 2042 svarende til ca. 360 mio. kr. ekstra om året. Det er selvfølgelig mange penge, men det er efter vores bedste vurdering ikke nær så mange, som staten får ud af, at olien udvindes hensigtsmæssigt, og at den samlede kage bliver større.

Indrømmet, det er meget svært at foretage de her beregninger, og derfor bliver det jo også i sidste ende en politisk vurdering. Den må vi så foretage hver især, men vel at mærke med udgangspunkt i nogle beløb, der har de rigtige proportioner.

Til sidst vil jeg gerne gentage, hvad jeg allerede har sagt før i debatten, nemlig at det efter Det Radikale Venstres mening har fyldt alt for lidt, hvad vi egentlig gør, når produktionen af olie begynder at falde inden for en meget overskuelig fremtid. Det vil få økonomiske konsekvenser, og det vil få energipolitiske konsekvenser for Danmark, som vi bør forberede os optimalt på. Derfor vil Det Radikale Venstre, som det fremgår af vores betænkingsbidrag, foreslå nedsat en oliekommission, der skal analysere konsekvenserne for det danske samfund og fremkomme med anbefalinger til, hvordan vi kan forberede os på denne situation.

Kl. 15.40

Vi lægger stor vægt på, at en sådan kommission bliver nedsat i enighed med det bredest tænkelige mandat fra Folketinget, og er derfor selvfølgelig meget interesseret i at høre, hvad ministeren og de andre partier mener om den tanke, da vi på den baggrund agter at fremsætte et egentligt beslutningsforslag i det nye år.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Diskussionen om, hvad der kan og ikke kan gennemføres under den nye aftale, og kompensationsbestemmelsen, vil jeg gemme til på fredag. Men jeg har opfattet det sådan – og det sy-

nes jeg af hensyn til fremtiden er et meget vigtigt spørgsmål – at Det Radikale Venstre af ministeren har fået en oplysning om, at der bliver en bestemt fordeling mellem staten og selskaberne, som jeg husker det, var det 61 pct., men hvis den fordeling forrykker sig til ugunst for staten, vil Det Radikale Venstre være indstillet på at gå ind via skattelovgivning eller på anden vis og få rettet op på det igen.

Det synes jeg er en meget vigtig melding af hensyn til fremtiden, for der kan jo komme en situation, hvor Det Radikale Venstre igen er tungen på vægtskålen her i Folketinget, og så er det jo vigtigt, at Det Radikale Venstre ikke har bundet sig til ikke at rette op på de fejl, som man har tænkt sig at begå på fredag.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Morten Homann for en kort bemærkning og derefter er det hr. Martin Lidegaard. Og så tror jeg, vi nærmer os tiden for afstemning.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg vil sige på SF's vegne, at vi er positive over for hr. Martin Lidegaards forslag om at nedsætte en oliekommission, som skal belyse det her område. Jeg vil godt vende spørgsmålet om og spørge hr. Martin Lidegaard: Hvor meget nytte har vi af en oliekommission, som skal kulegrave det her område, hvis vi har bundet os selv – det nuværende Folketing og kommende Folketing – de næste 39 år på hænder og fødder med hensyn til at tage konsekvenserne af de ting, som oliekommissionen måtte finde frem til?

Jeg ved godt, at hr. Martin Lidegaard har bevist sig ud i en teoretisk udredning om, hvordan man vil kunne hæve skatteprocenten til om nødvendigt flere tusinde procent for at sikre, at man ikke var så bundet, som alt tyder på, og som de to ministres svar også tyder på, sådan som det ligger lige nu. Men hvad mener hr. Martin Lidegaard man skal bruge alt det fine udregningsarbejde til, hvis man alligevel har bundet dette og fremtidige Folketing på hænder og fødder?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Det er rigtigt, at det fremgår af ministeriets beslutningsgrundlag, at staten vil få omkring 57 pct. af overskuddet frem til 2012 og derefter omkring 67 pct., i snit ca. 61 pct., og det er de forudsætninger, som Det

Radikale Venstre har sagt ja til aftalen på, og hvis de ændrer sig væsentligt, vil vi aktivt arbejde for, at staten kan komme op på den andel, som har ligget i forudsætningerne. Det er rigtigt forstået.

Til hr. Morten Homann vil jeg bare sige, at med hensyn til udvindingstakten i Nordsøen, altså hvor hurtigt de forskellige felter skal sættes i gang, og hvordan de skal udnyttes, er der jo intet ændret i den fremgangsmåde med den nye aftale. Det skal jo stadig godkendes i Energistyrelsen. Så staten skal jo stadig godkende, om jeg så må sige, udviklingen i de enkelte felter og fortsat fremover. Så på den måde er der jo ikke noget ændret i forhold til det gamle aftalegrundlag.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Hr. Keld Albrechtsen ønsker jo, at sagerne går tilbage til fornyet udvalgsbehandling. Det, jeg har forstået, i hvert fald ved at høre på Socialdemokratiet her i dag, er, at man er klar til at afgive den tillægsbetænkning efter udvalgsbehandlingen i morgen. Og det er så det, jeg også kan forstå på hr. Svend Auken at man er enig i både i Skatteudvalget og også i Energipolitisk Udvalg.

Vi har afleveret et notat om samfundsøkonomien i den her aftale. Det har Jørgen Birk Mortensen kvitteret for. Jeg skal lade være med i dag at blande mig i den store diskussion, for den tager vi på fredag. Så jeg vil respektere det, hr. Ole Stavad har sagt om, at lad os nu få kompensationsnotatet på bordet. Det kommer i morgen, og så tager vi diskussionen på fredag.

Men jeg er nødt til at komme med nogle få kommentarer til den spandfuld kritik, hr. Keld Albrechtsen hælder ud, om, at kompensationsaftalen skulle være uforståelig, og at aftaler af den her karakter kun kunne foregå i steder som Kasakhstan og andre steder, ustabile stater i verden, tror jeg hr. Keld Albrechtsen siger. Jeg er nødt til at sige, at jeg beklager, at hr. Keld Albrechtsen er hoppet på sådan en limpind, for det er det jo.

Kl. 15.45

Begrebet kompensationsaftaler står beskrevet i kulbrinteudvalgets rapport på side 15. Herudover kendes princippet om kompensationsaftaler jo også fra DONG- og DUC-kontrakterne, hvor parterne har aftalt, at eventuelt nye skatter, som pålægges DUC som gasproducent, kan overvælttes på den pris, DONG betaler for gasen. Så jeg er nødt til at sige til hr. Keld Albrecht-

sen, at man altså ikke behøver gå længere end til Nordsøen for at finde en sådan aftale.

Hele diskussionen omkring terminalværdien på elementerne ude i Nordsøen kan vi også tage på fredag. Det er jo et ganske normalt skøn, at man vurderer, hvad værdierne er. Og der er det skøn, der kommer fra os, på 60 mia. kr.

Når man så igen taler om den her 7-pct.s-grænse, er jeg nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at når vi har beregnet den fra 1982 og frem til 2003, er det, fordi det er i den periode, der er produceret olie. Det er vel nødvendigt, at man beregner den ud fra den periode.

Jeg vil også gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at den her risikoprocent også indbefatter, at der gøres et nyt fund i Nordsøen. I det middelscenarie, der ligger, er der jo indbefattet et nyt fund, og det giver en øget produktion. Og så vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at Enhedslisten vælter sig i manipulerende påstande. Heldigvis er påstandene jo så tykke, at enhver kan se, at de er helt gale.

Udsagnet om, at der af de 30 mia. kr. til fordeling faktisk kun er 10 mia. kr. tilbage, har vi også diskuteret her i salen gentagne gange. Det er så forudsat, at der ligger en kulbrintebeskatning, der er af en størrelsesorden omkring de 25 mia. kr., så vidt jeg erindrer, og alle ved jo, at der er betalt 1 mia. kr. hidtil.

Så vil jeg også sige til hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen jo udmærket godt ved, at havde det skatteregime, der nu bliver indført, været gældende i 2001, 2002 og 2003, så havde der været 7,3 mia. kr. Hvis hr. Keld Albrechtsen ville bruge det til hjemmehjælp eller noget andet, så giver det en del, hvis man regner knap 7,5 mia. kr. om til hjemmehjælpstimer i Danmark.

Det eneste, vi ikke har hørt i dag, er den her messen fra hr. Keld Albrechtsen om, at det hele er grundlovsstridigt. Den er dog forstummet. Ellers er samtlige postuler tilbage. Men lad os tage debatten på fredag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal gerne vende tilbage til de spørgsmål om manipulation med tallene på fredag.

Det er altså et fif, ministeren bruger, når han tager den periode, hvor man har lavet hele efterforskningsindsatsen med henblik på at forberede en olieproduktion, for det er jo der, den virkelige store risiko er, og så med et snuptag flår den

ud af sin beregning ved så kun at lægge den efterfølgende periode til grund.

Det er på den måde, han får det fremstillet, som om der nu sker et fald i A.P. Møllers risikopræmie, hvor realiteten er, at hvis han havde taget hele perioden med, kan man se, at der sker en stigning fra 5 pct. til 7 pct., og det endda i en situation, hvor der ikke længere overhovedet er en risiko, og hvor de investeringer er lige så sikre som statsobligationer.

Derfor vil jeg da godt spørge ministeren: Hvorfor skal der overhovedet være en risikopræmie i en situation, hvor papirerne, hvor investeringerne er lige så sikre som danske statsobligationer?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo kunne være en lille smule gavnligt, hvis han tog det notat, der ligger om samfundsøkonomien i aftalen, og bare brugte en lille smule tid på at læse side 3, hvor man kan se den historiske produktion og den prognose, der ligger, for så kunne debatten få en anden karakter.

Hr. Keld Albrechtsen ved jo udmærket, at det først er fra 1980 og fremad, at produktionen sker. Hr. Keld Albrechtsen ved også, hvornår den topper, og hvornår den går ned igen. Hr. Keld Albrechtsen ved også, at halvdelen af de værdier, der ligger i Nordsøen, er oppe i 2012.

Så det er lidt et spørgsmål, om det ikke var rettidig omhu at se at få lavet en aftale, for nu at bruge Esplanadesproget.

Kl. 15.50

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Keld Albrechtsen, den sidste korte bemærkning, og så stemmer vi.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det går op for mig med den besvarelse, ministeren nu kommer med, at ministeren slet ikke har forstået begrebet risikopræmie. Risikopræmie er noget, man lægger ovenpå i tilfælde, hvor der er en risiko. Det er derfor, man ikke får risikopræmie på en statsobligation, for der er ingen risiko. Og så er det, jeg siger, at så skal man da først og fremmest regne den periode med, hvor efterforskningen efter olie finder sted, hvor man ikke engang ved, om der er olie, og der kan man da argumentere for, at der er en risiko.

Jeg siger bare, at ministerens svar altså tyder på, at ministeren har misforstået begrebet risikopræmie. Jeg skal sandelig give løfte om, at jeg skal vende tilbage til det på fredag, således at vi kan få afklaret det spørgsmål, men realiteten er, at ministeren har givet en stigende risikopræmie i en situation, hvor risikoen nærmer sig nul.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at når vi regner på risikopræmien fra 1982 til 2003, så er den ca. 8 pct. I den aftale, der er indgået nu, er den på 7 pct., og i de 7 pct. er der indbefattet, at der findes mere olie. Der er også indbefattet det, at beregningerne for 2004 og til 2042, hvis vi kører videre uden aftalen, giver en risikoprocent, der er 2 pct. større. Den er faktisk på 9 pct.

Det vil altså sige, at den aftale, der er indgået nu, opererer med en mindre risikopræmie end tidligere, også hvis vi kørte videre uden. Dertil er der også at sige til hr. Keld Albrechtsen, at når DONG går ind i nye kontrakter på Nordsøen, så regner de med en risikopræmie i det niveau, der er lavet en aftale på.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, der er ikke flere, som jeg kan se, der ikke har haft tre korte bemærkninger, men kom så. Hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Tak, hr. formand.

Det er kun, fordi ministeren nu faktisk er gået i det faktisk forkerte. Derfor var jeg nødt til at bede om ordet, for hvis man beregner risikopræmien for den periode, hvor investeringen har været foretaget, fra den periode, hvor man begynder efterforskningen, og så frem til i dag, så er den 5 pct., og så stiger den nu til 7 pct. Ministeren bekræftede selv de 7 pct., som den nu stiger til. Men i ministerens talmanipulationer har han fået det til at se ud, som om risikopræmien nu falder fra 8 pct. til 7 pct.

Det er bare det, jeg lige ønsker at sige. Jeg er naturligvis glad for, at jeg fik lov til at få denne her bemærkning. Jeg synes ikke, det kan være rigtigt, at denne her andenbehandling skal afsluttes med, at ministeren giver en faktisk forkert fremstilling af sagen over for Folketinget.

(Kort bemærkning):

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Så er det jo rart, at jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen, at der ikke skete noget på Nordsøen af nogen større karakter, før vi kom frem til 1982. Det ved hr. Keld Albrechtsen, og det er derfor, vi bruger den periode til at regne på. Det var jo der, man begyndte at foretage sig noget på Nordsøen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Implementering af aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og A.P. Møller – Mærsk A/S om efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Det Energitpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af kulbrinteskatteloven og lov om ansættelse og opkrævning m.v. af skat ved kulbrinteindvinding. (Ændringer af skattelovgivningen, som er lagt til grund for aftale af 29. september 2003 mellem økonomi- og erhvervsministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund).

Ændringsforslag nr. 1, 2-5 og 6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. samt emballageafgiftsloven. (Konkurrenceforbedring for visse grænsehandelsvarer).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 19/11 2003. Første behandling 27/11 2003. Betænkning 11/12 2003).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Kl. 15.55

Erik Mortensen (S):

I forbindelse med betænkningssvaret i udvalget meddelte Socialdemokratiet, at vi ville redegøre for vores stilling her ved anden behandling af L 86, som jo primært omhandler grænsehandelsproblemet.

Med baggrund i det fremsatte forslag og de stillede spørgsmål samt de afgivne svar kan Socialdemokraterne konstatere, at fra såvel centrale som regionale branchekilder forventes forslaget på ingen måde at løse problemet med grænsehandelen, at fokus ikke er rettet mod de egentlige årsager til den skæve grænsehandel, nemlig den manglende håndhævelse af den tyske dåsepant og den lavere tyske moms, og at den foreslåede lettelse af emballageafgiften derfor kun marginalt afhjælper grænsehandelsproblemet.

Og at lettelsen også kun har en marginal betydning i forhold til den såkaldte flaskefidus, og at det forventede mersalg af dåseøl i danske butikker øger affaldsmængden, ligesom øget brug

af engangsemballage i forhold til returflasker har en negativ miljøvinkel. Og at der ikke kan gives sikkerhed for, at pantsatsen for returflasker ikke nedsættes, hvorfor netop en nedsættelse vil øge mængden af uønsket dåseaffald, og at det forventede totale mersalg har et uønsket sundhedsmæssigt aspekt.

Og at de mindre bryggerier generelt mister markedsandele i det omfang, de ikke har en dåseproduktion, og at den glidende skala for alkoholafgift rammer de mindre bryggeriers pilsnertyper, som hidtil har befundet sig i skatteklasser 1, selv om de har haft et marginalt højere alkoholindhold.

I forbindelse med de to sidste pinde vil vi sige, at regeringen selvfølgelig via andre tiltag derfor bør sikre fair konkurrence for de små bryggerier på hjemmemarkedet, f.eks. via konkurrence Lovgivning.

Men sammenfattende kan Socialdemokratiet konstatere, at de positive tiltag, der måtte være i forslaget, opvejes af de negative inklusive de usikre momenter, f.eks. pantsatsen.

Med det seneste svar, der er givet fra ministeren så sent som her i weekenden, må vi nok konstatere, at netop nedsættelse af pantsatsen er nært forestående. Og som jeg nævnte i et af mine begrundelsespunkter her, er netop en nedsættelse af pantsatsen for returemballage bestemt ikke med til at fremme de miljømæssige forhold.

Så alt i alt må vi fra Socialdemokratiets side konstatere, at vi ikke kan stemme for forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 8 stemte for, 99 imod; 2 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2-4 og nr. 6-13 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.